

29

637

AKADEMIA SZTABU GENERALNEGO
im. generała broni K. Świerczewskiego

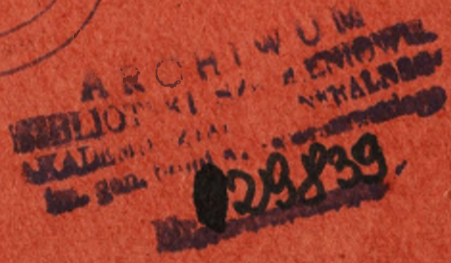
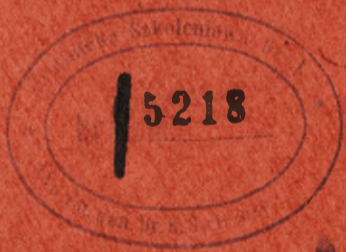
KATEDRA WOJSK ŁĄCZNOŚCI

Egz. Nr 1

mjr dypl. Aleksy HORAK

**Temat: WĘZŁY ŁĄCZNOŚCI ORGANIZOWANE
W SYSTEMIE OBRONY TERYTORIUM KRAJU**
(Skrypt)

29839

AKADEMIA SZTABU GENERALNEGO
im. generała broni K. Świerczewskiego

KATEDRA WOJSK ŁĄCZNOŚCI

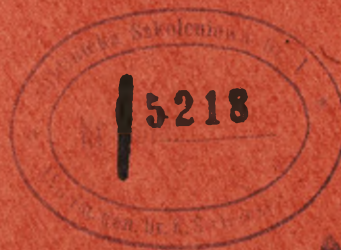

Egz. Nr 1

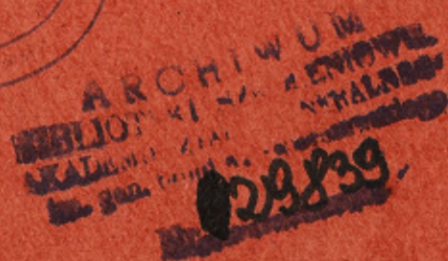
mjr dypl. Aleksy HORAK

**Temat: WĘZŁY ŁĄCZNOŚCI ORGANIZOWANE
W SYSTEMIE OBRONY TERYTORIUM KRAJU**

(Skrypt)

029839

29839

AKADEMIA SZTABU GENERALNEGO
im.gen.brni K. Świerczewskiego

KATEDRA WOJSK ŁĄCZNOŚCI

Przeł. prot. 12357

ZATWIERDZAM
SZEF KATEDRY WOJSK ŁĄCZNOŚCI

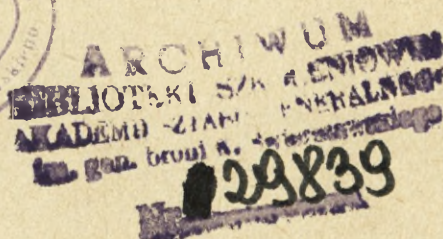
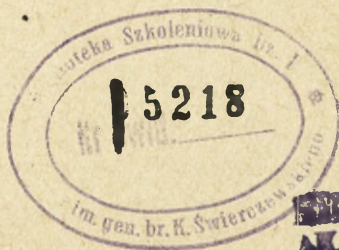
płk dypl. Czesław ROMAN

Dnia 1964r.

~~.....~~
Egz.nr.... 1

mjr dypl. Aleksy HORAK

WŁZŁY ŁĄCZNOŚCI ORGANIZOWANE W SYSTEMIE
OBRONY TERYTORIUM KRAJU

REMBERTÓW

WRZESIEŃ

1964r.

T R E Ś Ć

W s t e p

1. Ogólna charakterystyka węzłów łączności organizowanych w systemie OTK.
2. Skład i wyposażenie węzłów łączności organizowanych w układzie terytorialnym:
 - a/ Węzły łączności stanowisk kierowania organów WKO;
 - b/ Węzły łączności stanowisk kierowania organów PKO;
 - c/ Węzły łączności stanowisk kierowania organów LKO;
 - d/ Węzły łączności stanowisk dowodzenia sił i środków układu terytorialnego;
3. Skład i wyposażenie węzłów łączności organizowanych w układzie militarnym /sił zbrojnych OTK/:
 - a/ Garnizonowy węzeł łączności;
 - b/ Węzły łączności sztabu OW;
 - c/ Węzły łączności wojsk OTK;
4. Ogólna charakterystyka węzłów łączności organizowanych w układzie funkcjonalnym.

Zakończenie.

W S T U P

Sprawne kierowanie obroną terytorium kraju w dużej mierze zależy od odpowiednio zorganizowanego systemu łączności. Trudno sobie wyobrazić, by system łączności zorganizowany dla pokojowego zarządzania państwem mógł spełnić swoje zadania również w okresie wojennym. Konieczność szybkiego uprzedzenia o zagrożeniu ze strony nieprzyjaciela, ścisłego koordynowania wysiłków podczas likwidacji skutków uderzeń broni masowego rażenia i działalności sił nieprzyjaciela na obszarze kraju, a także konieczność skuteczniejszego kierowania i zarządzania życiem państwa wymaga stworzenia systemu łączności /wykorzystująco istniejąco/ zbliżonego w swych założeniach do polowego /wojskowego/ systemu łączności.

Pod nazwą "wojskowego systemu łączności" należy rozumieć polowy system łączności wojsk operacyjnych, wynikający z określonej struktury systemu dowodzenia. Podobną strukturę posiada system łączności wojsk OTK, stanowiących nierozzerwalną całość Sił Zbrojnych PRL. Chodzi tu zwłaszcza o stworzenie na okres wojny zupełnie nowego systemu łączności dla potrzeb organów i sił układu terytorialnego, które w okresie pokojowym nie posiadają własnych środków łączności. Natomiast w układzie funkcjonalnym, zachodzi konieczność tylko przystosowania istniejących wewnątrzresortowych sieci łączności na okres wojny.

Podobnie jak każdy dowódca /sztab/ wojskowy ma w swej dyspozycji określone siły i środki łączności, również każdy komitet obrony oraz każdy dowódca sił i środków układu terytorialnego winien dysponować odpowiednimi siłami i środkami łączności zapewniającymi mu możliwość wymiany informacji z jego przełożonymi władzami oraz podległymi i współdziałającymi organami i siłami układu terytorialnego i funkcjonalnego.

Kierowanie działalnością polityczno-obronną, gospodarczo-obronną oraz operacyjno-obronną na określonym obszarze państwa, realizowane jest przez odnośny komitet obrony z punktów/stanowisk/ kierowania. Siły i środki łączności zapewniające wymianę informacji na danym punkcie kierowania, tworzą węzeł łączności.

Struktura węzłów łączności systemu obrony terytorium kraju jest podobna do wojskowych węzłów łączności lecz muszą być w niej uwzględnione elementy umożliwiające spełnianie przez komitet obrony jeszcze innych, rozmaitych funkcji prócz kierowania walką zbrojną. W związku z tym ich skład i wyposażenie jest nieco inny niż wojskowych węzłów łączności, tym bardziej że są one organizowane przeważnie w warunkach stacjonarnych. Natomiast węzły łączności jednostek obrony terytorialnej oraz ruchome węzły łączności komitetów obrony nie powinny się wiele różnić od typowych wojskowych węzłów łączności.

Omówione w niniejszym materiale zagadnienia węzłów łączności organizowanych w systemie łączności OTK, mają charakter informacyjny. Treść poruszanych problemów jest uogólnieniem poglądów istniejących na ten temat na tle teoretycznych rozważań i analizy potrzeb w zakresie kierowania obroną terytorium kraju, wniosków wyodrębnionych w czasie ćwiczeń organów OTK, dorobku naukowego kadry i słuchaczy ASG oraz w sferze praktycznej działalności Szefostwa Wojsk Łączności, doświadczenie wojsk operacyjnych i organów TOPL.

Szereg problemów organizacyjno-technicznych przedstawionych w materiale, w związku z przyjęciem nowych koncepcji i rozwiązań - szczególnie w systemie kierowania OTK, może ulec zmianie lub korekcie. Również przyjęte nazewnictwo i graficzne przedstawienie może być zmodyfikowane. Niemniej zasadniczo treść i sens problematyki łączności pozostanie.

Przestudiowanie tego materiału winno pomóc w teoretycznych rozważaniach i praktycznym rozwiązywaniu skomplikowanych problemów kierowania obroną terytorium kraju.

1. OGÓLNA CHARAKTERYSTYKA WĘZŁÓW ŁĄCZNOŚCI ORGANIZOWANYCH W SYSTEMIE ŁĄCZNOŚCI OTK

Węzeł łączności jest głównym elementem w danym systemie łączności. Według definicji - w odniesieniu do wojsk operacyjnych - jest to zespół sił i różnych środków łączności, rozwiniętych w określonym miejscu, zapewniających dowódcy /sztabowi/ utrzymanie łączności z jego przełożonym, podwładnymi, sąsiadami i współdziałającymi dowódcami /sztabami/ oraz z tyłami. Taka treść definicji odnosi się również do węzłów łączności wojsk OTK. Natomiast definicja węzłów łączności stanowisk kierowania organów układu terytorialnego jest podobna lecz nieco rozszerzona: węzeł łączności komitetu obrony układu terytorialnego jest to zespół sił i różnych środków łączności, rozwiniętych w określonym miejscu, zapewniających danemu komitetowi obrony utrzymanie łączności z władzami zwierzchnimi oraz z podległymi i współdziałającymi organami i siłami układu terytorialnego i funkcjonalnego, a także umożliwiającymi uprzedzanie ich oraz ludność cywilną, o grożącym niebezpieczeństwie. W odniesieniu do węzłów łączności organów układu funkcjonalnego oraz sił i środków układu terytorialnego i funkcjonalnego definicje te nie będą się wiele różnić od podanych wyżej.

Siły i środki łączności, wchodzące w skład węzła łączności określonego komitetu obrony, winny zapewnić temu komitetowi kierowanie całokształtem spraw polityczno-administracyjnych na swoim terenie, zarządzanie gospodarką oraz dowodzenie organami i siłami wykonującymi zadania operacyjno-obronne.

W zależności od roli jaką spełniają węzły w danym systemie łączności, różne mogą być ich rodzaje, przeznaczenie i rozmieszczenie, na co istotny wpływ mają punkty kierowania i dowodzenia organizowane w systemie OTK, gdyż węzły łączności są ich częścią składową.

Na szczeblu centralnych organów OTK organizuje się w dotychczasowych siedzibach władz - dotychczasowe stanowiska kierowania /DSK/. Na skutek zagrożenia tych siedzib bronią masowego rażenia ze strony nieprzyjaciela, organizuje się polowe stanowiska kierowania:

- główne polowe stanowisko kierowania /GPSK/, z którego kieruje się całokształtem przedsięwzięć obronnych kraju;
- zapasowe polowe stanowisko kierowania /ZPSK/, na którym rozmieszczą się część organów OTK, realizujących niektóre zadania obronne, w gotowości przejęcia kierowania od GPSK;
- pomocnicze polowe stanowiska kierowania /PPSK/, organizowane doraźnie dla kierowania działalnością obronną danego rejonu, koordynowania wysiłku lub dowodzenia siłami i środkami wykonującymi określone przedsięwzięcia obronne.

Stanowiska kierowania organów układu funkcjonalnego mogą przybierać odpowiednio inne nazwy np. centralne /okręgowe, rejonowe/ stanowisko dyspozycyjne /kierowania, zarządzania/ resortu.

Dla potrzeb wojewódzkiego komitetu obrony /WKO/ organizuje się:

- w siedzibie władz wojewódzkich - dotychczasowe stanowisko kierowania /DSK/;
- poza przewidywanym rejonem porażenia - główne polowe stanowisko kierowania /GPSK/;
- na wypadek zniszczenia GPSK - zapasowe polowe stanowisko kierowania /ZPSK/;
- dla kierowania manewrowymi działaniami sił i środków układu terytorialnego - pomocnicze polowe stanowisko kierowania /PPSK/.^{x/}

Dla potrzeb powiatowego komitetu obrony /PKO/ organizuje się w zasadzie tylko GPSK i DSK. Jednak w zależności od konkretnych warunków i wynikłych potrzeb, np. kierowania działaniami w zakresie likwidacji skutków porażenia, mogą być organizowane PPSK, a niekiedy, w zależności od przewidywanego

x/ Zwane również ruchomym stanowiskiem kierowania /RSK/, a niekiedy - tymczasowym stanowiskiem kierowania /TSK/.

stopnia zagrożenia, również i ZPSK.

W powiatach, gdzie miasta - siedziby władz powiatowych nie są zagrożone uderzeniami bronią masowego rażenia, organizuje się tylko główne stanowiska kierowania /GSK/, a jeśli warunki na to pozwalają, to mogą być również zorganizowane zapasowe stanowiska kierowania /ZSK/.

W miastach wydzielonych / z województw, powiatów/, mogą być na terenie miasta organizowane GSK i ZSK, a jeżeli zostaną one zlokalizowane poza miastem to przybiorą nazwę GPSK i ZPSK, zaś pozostające w mieście stanowisko kierowania - DSK.

Dla potrzeb lokalnych komitetów obrony /LKO/ w dzielnicach dużych miast, miastach, miasteczkach, osiedlach, wsiach, zakładach, obiektach itp. organizowane są w zasadzie tylko SK, np. stanowisko kierowania LKO miasta, dzielnicy, osiedla itd.

Tu również, szczególnie w dzielnicach dużych miast, w miastach uprzemysłowionych lub zagrożonych uderzeniami nieprzyjaciela, mogą być organizowane zapasowe stanowiska kierowania /ZSK/.

W układzie militarnym, w dotychczasowych siedzibach organów centralnych i okręgów wojskowych organizuje się dotychczasowe stanowiska dowodzenia /DSD/. Natomiast ich punkty dowodzenia organizowane w terenie, noszą nazwę, tak jak w wojskach operacyjnych - stanowisko dowodzenia /SD/, zapasowe stanowisko dowodzenia /ZSD/ i pomocnicze stanowisko dowodzenia /PSD/.

W wojskach OTK i oddziałach zmilitaryzowanych organizuje się stanowiska dowodzenia /SD/, a w zależności od szerebla dowodzenia, możliwości i potrzeb, również zapasowe stanowiska dowodzenia /ZSD/, oraz pomocnicze stanowiska dowodzenia /PSD/. Organa kwatermistrzowskie znajdują się w zasadzie przy sztabie lub rozmieszczają się w dotychczasowych rejonach dyslokacji jednostki /sztabu/ gdzie organizuje się dotychczasowe stanowisko dowodzenia /DSD/.

Charakter i funkcja jaką spełnia dane stanowisko kierowania lub dowodzenia w systemie OTK, rzutuują również na skład i wyposażenie ich węzłów łączności oraz na zadania spełniane przez te węzły w systemie łączności danego szczebla. Stąd też rozróżniamy główne węzły łączności /GWŁ/ - organizowane na GPSK /GSK/ lub SD, zapasowe węzły łączności /ZWŁ/ - organizowane na ZPSK /ZSK/ lub ZSD, pomocnicze węzły łączności /PWŁ/ - organizowane na PPSK i DSK lub PSD i DSD.

Pomocniczymi węzłami łączności dla danego szczebla mogą być również węzły łączności podległych sztabów oraz organów i sił.

Prócz tego w układzie terytorialnym mogą być organizowane lokalne /miejscowe/ węzły łączności dla potrzeb lokalnych komitetów obrony.

Charakterystyczną cechą systemu łączności organów OTK jest to, że jakkolwiek przy każdym stanowisku kierowania /dowodzenia/ organizuje się własny węzeł łączności, to połączenia przewodowe między tymi węzłami dokonywane są nie za pomocą własnych środków łączności, a realizuje się je przede wszystkim w przewodowej sieci telekomunikacyjnej resortu łączności oraz, w niektórych wypadkach, w wewnątrzresortowych sieciach łączności. Również większość wewnątrzresortowych sieci telekomunikacyjnych opiera się na łączach wydzielanych /dzierżawionych/ z sieci telekomunikacyjnej ministerstwa łączności /ML/ np. MON, MSW i inne. Własne połączenia międzywęzłowe w układzie funkcjonalnym będą posiadały jedynie resorty: łączności, komunikacji /PKP/ i częściowo górnictwa i energetyki oraz żeglugi.

Nadmienić jeszcze należy, że połączenia międzywęzłowe w systemie łączności układu terytorialnego a także układu funkcjonalnego resortów, które nie posiadają w okresie pokojowym wewnątrzresortowych sieci łączności, dokonuje się dopiero w okresie zagrożenia lub z chwilą rozpoczęcia wojny. Natomiast dla potrzeb organów układu funkcjonalnego, które posiadają własne sieci łączności, w dalszym ciągu wykorzystuje się istniejące węzły i sieci telekomunikacyjne, przystosowując je odpowiednio do potrzeb okresu wojennego /zastawia się połączenia z węzłami łączności polowych stanowisk kierowania, dokonuje się niezbędnych zmian w istniejących połączeniach itp./

Prócz tego w układzie terytorialnym mogą być organizowane lokalne /miejscowe/ węzły łączności dla potrzeb lokalnych komitetów obrony.

Powyższe odnosi się oczywiście do dalekosiężnych /międzymiastowych/ połączeń między węzłami łączności stanowisk kierowania o charakterze stacjonarnym. Naturalnie dla połączeń /na małe odległości/ między węzłami polowego systemu łączności wojsk oraz sił i środków OTK będzie się wykorzystywać własne, polowe linie łączności.

W okresie pokojowym i wojennym, w systemie wewnątrz-resortowych sieci telekomunikacyjnych /łączności/, występują takie węzły łączności jak:

- garnizonowe węzły łączności /WLG / - organizowane w sztabach związków taktycznych lub oddziałów, pracujące w systemie łączności MON /układu militarnego/;
- węzły łączności MSW - organizowane w miastach wojewódzkich, w skład których wchodzi centrale /"zamknięte"/ pracujące w systemie międzymiastowej łączności rządowej /MMLDz/;
- węzły telekomunikacyjne MŁ - znajdujące się w większych ośrodkach, utworzone z całości urządzeń pracujących w systemie telekomunikacyjnym resortu łączności;
- węzły telekomunikacyjne PKP - znajdujące się na ważniejszych węzłach kolejowych, których główną częścią są centrale pracujące w kolejowej automatycznej telefonicznej sieci /KATS/.

W innych resortach i instytucjach jak np. w resorcie komunikacji, żeglugi, górnictwa i energetyki oraz w PAP-ie, PIHM-ie itp. urządzenia łączności skupione w określonym miejscu nie noszą nazwy węzła łączności lecz ośrodków lub centrów telekomunikacyjnych albo wprost central telefonicznych i telegraficznych, centrów nadawczych, odbiorczych itp.

W zależności od przeznaczenia, wykorzystania, wyposażenia i konstrukcji węzłów łączności rozróżniamy stacjonarne i polowe węzły łączności.

Stacjonarne węzły łączności organizuje się na tych stanowiskach kierowania /dowodzenia/ np. DSK, GPSK. /SD/, ZSD OW/, z których kierowanie /dowodzenie/ realizowane jest na miejscu, bez przemieszczania środków łączności, a także jako stałe pomocnicze węzły łączności jak np. WLG. Urządzenia tych węzłów winny zapewnić danemu komitetowi /sztabowi/ ciągłą i dobrą

jakościowo łączność ze wszystkimi podległymi i współdziałającymi organami i siłami /wojskami/, na znaczne odległości i przy dużej sprawności technicznej, zarówno w okresie zagrożenia, jak i podczas napadu nieprzyjaciela oraz w czasie likwidacji skutków uderzeń broni masowego rażenia.

W związku z powyższym, stacjonarne węzły łączności winny być wyposażone w środki łączności typu stacjonarnego, które charakteryzują się lepszą stabilnością pracy, wyższymi jakościowo wskaźnikami przenoszenia informacji oraz umożliwiającą, w większym stopniu niż polowe środki łączności, wykorzystanie stałej sieci telekomunikacji przewodowej /wraz z urządzeniami zwielokrotniającymi, wzmacniakowymi itp./, na której głównie opiera się system łączności OTK. Na węzłach tych, prócz stacjonarnych urządzeń łączności, część środków łączności może być typu polowego.

Wszystkie urządzenia stacjonarnych węzłów łączności, za wyjątkiem urządzeń antenowych, montuje się na stałe w pomieszczeniach schronowych lub o konstrukcji wzmocnionej. Instalacja i doprowadzenia przewodowe są skablowane. Doprowadzenia kablowe do węzła łączności winny przychodzić co najmniej z dwóch różnych kierunków, w których zestawia się odpowiednio /dokonuje się rozrzutu/ poszczególne łącza zarówno z przełożonymi jak i podwładnymi i współdziałającymi organami i siłami.

Stacjonarne stanowiska kierowania /dowodzenia/ stwarzają nie tylko lepsze warunki organizacji pracy danego sztabu /w zakresie wymiany informacji, współpracy, koordynacji działań, centralizowania kierowania i dowodzenia w jednym ośrodku dyspozycyjnym - jakim może być sala operacyjna itd./, ale równocześnie stwarzają lepsze możliwości i pozwalają w szerszym zakresie wykorzystać techniczne środki łączności dla przekazywania wiadomości /np. opieranie się w głównej mierze na wygodnym w eksploatacji systemie łączności przewodowej, lepsze warunki pracy urządzeń radiowych, możliwości wykorzystania radiofonii przewodowej, stosowanie urządzeń konferencyjnych itp./.

Polowe węzły łączności umożliwiają szybkie nawiązanie łączności, w każdych warunkach i przy częstych zmianach miejsca rozmieszczenia. Zatem rozwijać się je będzie dla zapewnienia łączności organom /grupom operacyjnym/ OTK znajdującym się na PPSK lub PSD, dowódcom /sztabom/ wojsk oraz sił i środków OTK na ich stanowiskach dowodzenia, tak w rejonach ześrodkowania /wyczekiwania/ jak i podczas wykonywania zadania.

Środki łączności wchodzące w skład takich węzłów łączności są z zasady typu polowego. Jeśli urządzenia łączności przystosowane są do przewożenia w specjalnych opakowaniach, to komplet tych urządzeń nosi nazwę przewoźnego węzła łączności.

Gdy natomiast urządzenia łączności zmontowane są na środkach lokomocji /najczęściej na samochodach/, to komplet taki tworzy ruchomy węzeł łączności /RWŁ/.

Przewoźne węzły łączności wykorzystywane będą najczęściej na niższych szczeblach wojsk OTK oraz w siłach i środkach układu terytorialnego i funkcjonalnego. W skład takiego węzła wchodzić będą w zasadzie tylko polowe łącznice telefoniczne oraz polowe radiostacje i radiotelefony przenośne.

Ruchome węzły łączności z zasady wykorzystywane będą w wojskach OTK /na wyższych szczeblach/ oraz na pomocniczych polowych stanowiskach kierowania lub na pomocniczych stanowiskach dowodzenia. W skład takiego węzła, w zależności od szczebla, może wchodzić jedna aparatownia RWŁ /łącznica telefoniczna, radiostacje, radiotelefony/ lub kilka aparatowni /centrali telefonicznych, dalekopisów, radiowego centrum odbiorczego, nadajników itp/.

Niezależnie od tego dowódcy /szefowie służb/ mogą mieć do swej dyspozycji odpowiednio wyposażone wozy dowodzenia. Są to przeważnie samochody osobowo-terenowe /osobowe, autobudy sztabowe, transportery opancerzone/, na których zamontowane są przede wszystkim środki radiowe oraz niezbędne urządzenia do współpracy z przewodową siecią łączności /łącznice telefoniczne o małej pojemności, aparaty telefoniczne itp/.

Wozy dowodzenia umożliwiają utrzymanie łączności w ruchu i na postoju, a jednocześnie służą jako miejsce pracy i środek lokomocji danego dowódcy.

Do dowodzenia mogą być również wykorzystane motocykle, samoloty i śmigłowce łącznikowe /łędzie, pociągi/ wyposażone w odpowiednie środki radiowe. Tak urządzone środki lokomocji mogą również być wykorzystywane przez organy rozpoznawcze, porządkowo-ochronne itp./

2. SKŁAD I WYPOSAŻENIE WĘZŁÓW ŁĄCZNOŚCI ORGANIZOWANYCH W UKŁADZIE TERYTORIALNYM

Skład i wyposażenie węzłów łączności stosowanych w systemie łączności OTK nie jest jednolity na określonych szczeblach organizacyjnych organów i sił układu terytorialnego tak jak np. w wojskach operacyjnych. Odnosi się to zarówno do węzłów stacjonarnych jak i polowych, gdyż ilość i jakość urządzeń wchodzących w skład węzłów zależy będzie nie tylko od szczebla na jakim są one organizowane. Wielkość, właściwości i znaczenie danego obszaru kraju oraz zadania obronne wykonywane przez siły i środki układu terytorialnego będą wpływały na organizację kierowania, zarządzania i dowodzenia a tym samym na system łączności, w skład którego wchodzi węzły łączności.

Omawiając ogólny skład i wyposażenie węzłów łączności stanowisk kierowania /dowodzenia/ można scharakteryzować tylko ogólnie ich strukturę i funkcjonalność. Konkretnie rozwiązanie będzie miało miejsce przy planowaniu określonego systemu łączności oraz projektowaniu konkretnego węzła łączności.

a/ Węzły łączności stanowisk kierowania organów wojewódzkiego komitetu obrony.

Dla potrzeb organów układu terytorialnego na szczeblu województwa mogą być organizowane następujące węzły łączności: głównego, polowego stanowiska kierowania /WŁ GPSK/, zapasowego polowego stanowiska kierowania /WŁ ZPSK/ oraz pomocniczego polowego stanowiska kierowania /WŁ PPSK/ i dotychczasowego stanowiska kierowania /WŁ DSK/.

Węzeł łączności głównego polowego stanowiska kierowania jest głównym węzłem łączności /GWL/. Winien on zapewnić wojewódzkiemu komitetowi obrony niezbędną łączność dla kierowania całokształtem życia oraz realizacji zadań obronnych na obszarze województwa.

Główny węzeł łączności WKO może składać się z następujących elementów /zał. nr 1/:

- grupy środków radiowych;
- stacji telefonicznej;
- stacji telegraficznej;
- stacji zasilania;
- składnicy meldunkowej.

Prócz tego na węźle łączności winny się znajdować urządzenia umożliwiające centralne powiadamianie ludności, kierowanie systemem alarmowania oraz prowadzenie pracy informacyjnej i agitacyjnej na obszarze województwa.

Poszczególne elementy rozmieszczone są w zasadzie w pomieszczeniach schronowych GPSK. Natomiast niektóre urządzenia łączności mogą się znajdować poza tymi pomieszczeniami a nawet poza rejonem GPSK.

Środki łączności oraz inne urządzenia wchodzące w skład węzła łączności mogą być różnych typów i w różnych ilościach, w zależności od potrzeb i aktualnego wyposażenia danego węzła łączności i mogą się różnić pod względem jakościowym i ilościowym od wyposażenia węzłów łączności GPSK innych WKO. Jednak zasady wykorzystania tych urządzeń dla potrzeb kierowania życiem i obrona obszaru województwa są wspólne dla wszystkich głównych węzłów łączności wojewódzkich komitetów obrony oraz podobne do innych węzłów łączności stanowisk kierowania szczebla wojewódzkiego a nawet powiatowego.

Grupa środków radiowych przeznaczona jest do zapewnienia WKO łączności powiadamiania i alarmowania w wypadku zagrożenia ze strony nieprzyjaciela oraz łączności kierowania, dowodzenia i współdziałania z organami i siłami nie posiadającymi z WKO łączności innymi środkami lub dla zdublowania ważnych kierunków przewodowych na wypadek ich uszkodzenia, a także z siłami i środkami o manewrowym charakterze działania.

W skład grupy środków radiowych może wchodzić:

- radiowe centrum nadawcze /RCN/;
- radiowe centrum odbiorcze /RCO/;
- radiostacje małej mocy i radiotelefony.

Radiowe centrum nadawcze, składające się z kilku stacjonarnych lub polowych nadajników /radiostacji, radiotelefonów/ średniej lub dużej mocy, rozmieszcza się w 2-3 grupach w odległości kilku kilometrów od węzła łączności. Zdalne sterowanie /manipulowanie/ ich pracą odbywa się za pomocą urządzeń wynośnych, połączonych z nimi liniami przewodowymi /kablowymi/ lub za pomocą radiostacji UKF, małej mocy. Urządzenia wynośne i radiostacje UKF mogą znajdować się w pomieszczeniu RCO lub u określonych pracowników WKO.

Radiowe centrum odbiorcze mieści się w oddzielnym pomieszczeniu na węźle łączności, w którym oprócz wyżej wymienionych urządzeń do zdalnego sterowania nadajnikami, znajduje się łącznica radiowa /dla łączenia poszczególnych stanowisk odbiorczych z określonymi nadajnikami/ oraz różne typy odbiorników radiowych. Prócz tego kilka odbiorników może być w dyspozycji niektórych pracowników WKO.

Radiostacje małej mocy i radiotelefony mogą się również znajdować bezpośrednio w dyspozycji określonych pracowników WKO.

Stacja telefoniczna przeznaczona jest do zapewnienia WKO łączności powiadamiania, kierowania, dowodzenia i współdziałania w obronie obszaru województwa oraz utrzymania łączności wewnętrznej.

W skład stacji telefonicznej może wchodzić:

- centrala telefoniczna ogólna;
- centrala telefoniczna zamknięta /międzymiastowej łączności rządowej/;
- koncentratory telefoniczne;
- wewnętrzna sieć telefoniczna z aparatami abonentów;
- urządzenie wewnętrznego rozgłaszania przewodowego;
- urządzenia zwielokrotniające i wzmacniakowe.

ogólna

Centrala telefoniczna może się mieścić w 2-3 pomieszczeniach. Np. w jednym znajduje się tylko łącznica, w drugim - przełącznica, urządzenia zwielokrotniające i wzmacniakowe, a w trzecim - źródła zasilania /akumulatornia - może być wspólna dla całego WŁ wchodząc w skład stacji zasilania węzła łączności/.

Łącznica telefoniczna może być typu stacjonarnego lub polowego, CB /centralnej baterii/ lub MB /miejscowej baterii/ o pojemności kilkudziesięciu numerów, umożliwiającą współpracę z centralami /abonentami/ MB, CB i CA /centralą automatyczną/.

Centralę telefoniczną międzymiastowej łączności rządowej umieszcza się w oddzielnych pomieszczeniach. Łącznica /ok. 30 numerów/, przełącznica, urządzenie zwielokrotniające, wzmacniakowe i ewentualnie utajniające znajdują się w 1-2 pomieszczeniach. Zasilanie urządzeń, ze wspólnej stacji zasilania węzła łączności.

Koncentratory /kilku i kilkudziesięcionumerowe/ znajdują się bezpośrednio u abonentów /np. przewodniczący WKO, szef WSzW, dyżurny operacyjny i niektórzy inni pracownicy WKO/.

Wewnętrzna sieć telefoniczna skablowana /pod ziemią/ łączy łącznice i koncentratory telefoniczne z aparatami abonentów. Prócz tego może doprowadzać z przełącznicy bezpośrednie łącza do abonentów, z pominięciem łącznicy.

Abonentami telefonicznymi są wszystkie komórki organizacyjne WKO. W zależności od potrzeb mogą one dysponować koncentratorami lub łącznicami o odpowiedniej pojemności /tzw. podcentrale WŁ/lub tylko aparatami telefonicznymi. Aparaty telefoniczne abonentów mogą być różnych typów /MB, CB, CA/.

Urządzenie wewnętrznego rozgłaszania przewodowego służy do wewnętrznego informowania i zarządzania. Mikrofon i wzmacniacz znajduje się w sali operacyjnej / u dyżurnego informowania/. Sieć rozgłoszeniowa łączy wzmacniacz z głośnikami znajdującymi się w poszczególnych komórkach organizacyjnych WKO. Niektórzy pracownicy WKO /np. przewodniczący WKO, szef WSzW, dyżurny operacyjny/ winni mieć możliwość wyjścia na wewnętrzną sieć rozgłoszeniową poprzez koncentrator dyżurnego informowania.

Stacja telegraficzna przeznaczona jest do zapewnienia WKO łączności telegraficznej /dalekopisowej, telekopiowej/ z określonymi abonentami sieci telegraficznej dla potrzeb kierowania obroną obszaru województwa.

W skład stacji telegraficznej może wchodzić:

- centrala telegraficzna;
- aparatownia telegraficzna /dalekopisowa/.

Centrala telegraficzna /łącznica, przełącznica, translacje liniowe i abonenckie, urządzenia pomiarowe, aparat odzewowy/ może się mieścić w oddzielnym pomieszczeniu lub razem z aparatownią dalekopisową. Aparatownią telegraficzną tworzy kilka dalekopisów. Niektóre dalekopisy mogą się znajdować bezpośrednio u abonentów /pracowników WKO/. Prócz tego w składzie aparatowni telegraficznej oraz u abonentów mogą się znajdować aparaty telekopiowe.

W skład stacji telegraficznej wchodzi również dalekopis międzymiastowej łączności rządowej. Na niektórych węzłach łączności WKO mogą być rozbudowane telegraficzne centrale zamknięte i zamiast pojedynczego aparatu - aparatownie telegraficzne z urządzeniami utajniającymi. Urządzenia te również będą się znajdować w oddzielnych pomieszczeniach.

Stacja zasilania przeznaczona jest do zasilania energią elektryczną urządzeń węzła łączności. Może się mieścić w 2-3 pomieszczeniach. W skład jej wchodzi: akumulatornia, agregaty prądotwórcze /najczęściej spalinowo-elektryczne/, tablica rozdzielczo-ładownicza i kontrolno-pomiarowa oraz sieć elektryczna /zasilająca urządzenia/. Stacja zasilania może być równocześnie wykorzystana jako awaryjne źródło energii elektrycznej stanowiska kierowania.

Składnica meldunkowa przeznaczona jest do zapewnienia WKO wymiany dokumentów bojowych oraz utrzymania łączności za pomocą łączników lub oficerów łącznikowych. Ekspedycja składnicy meldunkowej mieści się w jednym z pomieszczeń węzła łączności. Grupa środków ruchomych znajduje się poza pomieszczeniem węzła, zabezpieczona przed uderzeniami z powietrza. W skład składnicy meldunkowej może wchodzić również lądowisko dla samolotów lub śmigłowców.

Przy składnicy meldunkowej rozmieszczać się będą również organa poczty polowej /ew.specjalnej/.

Urządzeniami umożliwiającymi centralne kierowanie systemem alarmowym z GPSK mogą być: alarmowa centrala dyspozytorska lub nadajnik dyspozytorski znajdujący się w sali operacyjnej/ u dyżurnego informowania lub dyżurnego powiadamiania i alarmowania/.

Urządzeniami umożliwiającymi centralne powiadamianie ludności województwa oraz prowadzenie pracy informacyjnej i agitacyjnej mogą być: rozgłośnia radiofoniczna i stacja telewizyjna /ewentualnie przekąźnikowa/. Połączenia przewodowe /ewentualnie radiowe/ węzła łączności z tymi urządzeniami umożliwiają przekazywanie określonych informacji. Linie przewodowe mogą być doprowadzone do koncentratora dyżurnego operacyjnego /dyżurnego informowania/. Wiadomości mogą być nadawane za pomocą mikrofonu /przez wzmacniacz/, mikrotelefonu koncentratora lub innego aparatu podłączonego do koncentratora dyżurnego operacyjnego. U dyżurnego operacyjnego lub u dyżurnego informowania winny się również znajdować urządzenia umożliwiające zdalne wyłączenie stacji radiofonicznych i telewizyjnych.

Poza urządzeniami łączności, węzeł winien być wyposażony w urządzenia filtro-wentylacyjne, do dezynfekcji, odkażania i dezaktywacji oraz awaryjne źródła wody i energii elektrycznej.

Główny węzeł łączności WKO jest urządzony zawczasu oraz wyposażony w zasadzie w środki łączności typu stacjonarnego. W okresie podwyższonej gotowości obronnej państwa może być uzupełniony sprzętem typu polowego. Konserwacją urządzeń łączności w okresie pokojowym zajmują się w zasadzie wyznaczeni pracownicy miejscowych organów resortu łączności, a w czasie wojny pododdział łączności WSZW.

Główny węzeł łączności urządzony jest w najczęściej w pomieszczeniach przeznaczonych dla WSZW. W wypadku rozmieszczenia pozostałych organów WKO w innych budynkach, poszczególne łącza sieci przewodowej doprowadzone są liniami kabla ziemnego.

Zapasowy węzeł łączności /ZWL/ organizowany przy zapasowym polowym stanowisku kierowania /ZPSK/, WKO, będzie posiadał takie same elementy jak GWL, tylko ich wyposażenie w urządzenia łączności może być nieco mniejsze ilościowo i do chwili

obezwładnienia GPSK mogą nie być w pełni ukończone. W każdym jednak wypadku ZWL winien być tak urządzony, by mógł zapewnić wykonywanie podstawowych funkcji przez WKO w wypadku jego przejścia na ZPSK lub przejęcia kierowania przez personel ZPSK. Stopniowo wyposażenie ZWL uzupełnia się, by mógł on całkowicie przejąć rolę jaką spełniał na GPSK główny węzeł łączności.

Pomocniczy węzeł łączności /PWL/ pomocniczego polowego stanowiska kierowania /PPSK/ organizuje się doraźnie dla potrzeb wydzielonej w WKO grupy operacyjnej. Środki łączności tego węzła winny zapewnić personelowi PPSK WKO ciągłą łączność kierowania /dowodzenia/ i współdziałania z podporządkowanymi i współdziałającymi organami, siłami i środkami. Skład i wyposażenie poszczególnych elementów PWL uzależniony będzie od roli, zadań i warunków w jakich grupa operacyjna WKO kierować ma przedsięwzięciami operacyjno-obronnymi w danym rejonie. Ze względu na to, że będzie ona kierowała najczęściej działaniami manewrowymi /akcja ratownicza, walka z grupami specjalnymi nieprzyjaciela itp./, PPSK będzie zmieniało swe położenie. W celu szybkiego zorganizowania i ciągłego utrzymania łączności, środki łączności wchodzące w skład PWL winny być typu polowego oraz zamontowane na pojazdach mechanicznych, tworząc ruchomy węzeł łączności. Zasadniczymi środkami łączności na tych węzłach są środki radiowe.

Pomocniczy węzeł łączności /PWL/ dotychczasowego stanowiska kierowania DSK/ będzie zorganizowany wówczas gdy zostanie rozbudowane stanowisko kierowania WKO w mieście - siedzibie władz wojewódzkich. Skład elementów takiego węzła łączności może być podobny do GWL lecz w jego wyposażeniu będzie mniejsza ilość środków łączności oraz urządzenia łączności o mniejszych możliwościach technicznych. Dotychczasowe stanowisko kierowania WKO może również korzystać z usług węzła łączności LKO /miasta, dzielnic/ ewentualnie DSK powiatowego komitetu obrony w niezbędnym dla jego pracy zakresie. Do tego celu wykorzystane być mogą także garnizonowe węzły łączności.

W wypadku gdy DSK rozmieszcza się w obiekcie gdzie rozbudowane są lokalne urządzenia łączności /telefoniczna centrala abonencka, abonencki aparat dalekopisowy lub tele-

kopiowy, sieć rozgłaszania przewodowego itp./, przystosowuje się je dla potrzeb DSK oraz uzupełnia się niezbędnymi środkami łączności/ środki radiowe i ruchome/.

W wypadku gdy DSK mieści się w dotychczasowej siedzibie władz wojewódzkich, gdzie nie ma rozbudowanych lokalnych urządzeń łączności, węzeł łączności DSK może nie być organizowany. Wówczas dla potrzeb DSK wykorzystuje się miejscowe urządzenia łączności /miejską sieć telekomunikacyjną, telefoniczne i telegraficzne aparaty abonenckie, sieć rozgłaszania przewodowego itp./ przystosowując je odpowiednio do nowych wymagań oraz przydziela się radiowe i ruchome środki łączności.

W zależności od potrzeb i konkretnych warunków, na obszarze województwa mogą być organizowane /wykorzystywane istniejące środki/ inne pomocnicze węzły łączności dla usprawnienia systemu łączności WKO.

b/ Węzły łączności stanowisk kierowania organów powiatowego komitetu obrony.

Na szczeblu powiatu organizowany jest w zasadzie tylko główny węzeł łączności /GWL/ GPSK /zał.nr 2/. Elementy węzła łączności są prawie takie same jak na GWL WKO, tylko wyposażenie ich będzie dostosowane do potrzeb PKO. Na przykład centrala stacji telefonicznej będzie o mniejszej pojemności niż na GWL WKO. Stację telegraficzną będzie stanowić tylko dalekopis lub w ogóle może jej nie być. Grupa środków radiowych też będzie o wiele mniej liczebna niż na WLG WKO.

Pomocniczy węzeł łączności dotychczasowego stanowiska kierowania PKO będzie organizowany jedynie w wypadku rozbudowy DSK. Natomiast jeśli personel DSK będzie się znajdował w dotychczasowej siedzibie władz powiatowych, to będzie wykorzystywał miejscowe urządzenia łączności. Zasady organizacji pomocniczego węzła łączności tego stanowiska kierowania są podobne jak na szczeblu województwa, z tym że skład i wyposażenie tego węzła będzie odpowiednio dostosowane do potrzeb DSK na szczeblu powiatu.

W niektórych wypadkach, gdy będą organizowane ZWL, lub PWL, ich wyposażenie będzie odpowiednio dostosowane do potrzeb PKO.

c/ Węzły łączności stanowisk kierowania organów lokalnego komitetu obrony

W miastach, osiedlach lub obiektach gdzie organizowane są stanowiska kierowania lokalnych komitetów obrony /SK LKO/ mogą być również urządzone węzły łączności.

W skład tych węzłów łączności mogą wejść takie same elementy jak w poprzednich węzłach, tylko ich wyposażenie winno odpowiadać potrzebom danego komitetu obrony /zał.nr 3/.

W dużych miastach skład i wyposażenie węzłów łączności SK LKO może być takie samo jak GWŁ WKO. Inne nieco będzie wykorzystanie tych urządzeń, stosownie do odmiennych warunków kierowania i dowodzenia niż w WKO.

W innych osiedlach, gdzie stanowiska kierowania mieścić się będą w dotychczasowych siedzibach władz lokalnych, węzła łączności /właściwie centrali telefonicznej/ nie organizuje się, a wykorzystuje się miejscowe urządzenia łączności, odpowiednio przystosowane dla potrzeb LKO. Prócz tego mogą być wykorzystane środki radiowe i ruchome.

W niektórych osiedlach i gromadach gdzie nie ma miejscowej sieci łączności, może być zorganizowana łączność za pomocą polowych środków łączności. Środki łączności zgrupowane w siedzibie LKO będą stanowić węzeł łączności stanowiska kierowania lokalnego komitetu obrony.

d/ Węzły łączności stanowisk dowodzenia sił i środków układu terytorialnego

Siły i środki układu terytorialnego w zasadzie organizują swe stanowiska dowodzenia w rejonach ześrodkowania /wyozekiwania/ oraz w trakcie wykonywania swych zadań. Siłą rzeczy, węzły łączności zapewniające dowodzenie w tych warunkach, nie mogą być typu stacjonarnego /zał.nr 5/.

Na szczeblu oddziałów typu wojskowego /BOT, pot/ mogą być wykorzystane ruchome węzły łączności oraz wozy dowodzenia /zał.nr 6 i 7/.

Na niższych szczeblach tych oddziałów /bot, pododdziały porządkowo-ochronne i specjalne, ZOMO/ oraz w zmilitaryzowanych siłach i środkach /ZORT, KMS, KPpoż, ktr, OTW/ będą wykorzystywane przewoźne węzły łączności lub tylko wozy dowodzenia.

Elementy tych węzłów łączności będą sprowadzać się do: grupy środków radiowych, stacji telefonicznej i grupy środków ruchomych. Środki łączności będą typu polowego.

Powyższe węzły winny zapewnić danemu dowódcy /sztabowi/ łączność z podległymi dowódcami /służbami/ za pomocą polowego systemu łączności oraz umożliwić współpracę ze stacjonarnym systemem łączności dla utrzymania kontaktu z władzami zwierzchnimi oraz ze współdziałającymi organami i siłami. Zasadniczymi środkami łączności na tych węzłach są środki radiowe.

3. SKŁAD I WYPOSAŻENIE WĘZŁÓW ŁĄCZNOŚCI ORGANIZOWANYCH W UKŁADZIE MILITARNYM /SIŁ ZBROJNYCH OTK/.

Głównymi elementami systemu łączności układu militarnego /sił zbrojnych OTK/ na obszarze kraju są garnizonowe węzły łączności /WLG/ oraz węzły łączności punktów dowodzenia organów i sztabów wojsk OTK organizowanych w rejonach ich dyslokacji.

Winny one zapewnić przede wszystkim centralnym organom układu militarnego, sztabom OW i wojsk OTK dowodzenie podległymi organami i sztabami a także koordynowanie działalności militarno-obronnej organów i sił układu terytorialnego i funkcjonalnego. Dlatego też obok połączeń między węzłami sił zbrojnych OTK, winny one być ściśle powiązane z systemem łączności tych układów dla celów współdziałania oraz możliwości wzajemnego wykorzystania systemów łączności.

a/ Garnizonowy węzeł łączności

Garnizonowy węzeł łączności /WLG/ rozmieszczony jest najczęściej w byłej siedzibie sztabu związku taktycznego. Garnizonowy węzeł łączności przeznaczony jest do zapewnienia łączności z organami i wojskami OTK, z jednostkami i instytucjami wojskowymi, z organami i ew. siłami układu terytorialnego i funkcjonalnego oraz do dokonywania połączeń tranzytowych i zestawiania określonych kierunków łączności.

Wyposażenie zasadniczych elementów węzła łączności jest podobne do elementów głównego węzła łączności WKO /zał.nr.4/.

Grupa środków radiowych składa się z nadajników /radiostacji/ stacjonarnych średniej mocy, radiowego centrum odbiorczego oraz kilku radiostacji małej mocy radiotelefonów.

W skład stacji telefonicznej mogą wchodzić: centrala telefoniczna dalekosiężna, centrala telefoniczna wewnętrzna, urządzenia zwielokrotniające i wzmacniakowe.

Łącznica centrali telefonicznej dalekosiężnej jest najczęściej kilkudziesięcionumerową łącznicą MB, typu polowego. Podłączone są do niej łącza dalekosiężne oraz aparaty niektórych /ważniejszych/ abonentów.

Łącznica centrali telefonicznej wewnętrznej jest z zasady łącznicą typu stacjonarnego CB lub CA. Przeznaczona jest do dokonywania połączeń abonentów na obszarze garnizonu.

Na niektórych torach dalekosiężnych mogą być zastosowane urządzenia zwielokrotniające i wzmacniakowe.

W niniejszych garnizonach może być tylko jedna łącznica typu MB lub CB spełniająca rolę centrali dalekosiężnej i wewnętrznej.

Stację telegraficzną może stanowić pojedynczy aparat dalekopisowy lub może się ona składać z łącznicy telegraficznej z aparatu dalekopisów i ewentualnie z aparatów telekopiowych.

Stacja zasilania służąca do zasilania urządzeń łączności WLK składa się z akumulatorni oraz agregatów prądotwórczych /prostowników i agregatów spalinowo-elektrycznych/.

W skład składnicy meldunkowej wchodzi ekspedycja oraz grupa środków ruchomych. W niektórych garnizonach może być zorganizowane lądowisko dla samolotów, a w pozostałych - wyznaczone miejsca do lądowania śmigłowców.

W odróżnieniu od węzłów łączności stanowisk kierowania komitetów obrony, WLK nie zawsze będzie rozmieszczony w pomieszczeniach schronowych, a tylko częściowo konstrukcja pomieszczeń może być wzmocniona. Urządzenia łączności są w pełnym komplecie, stale obsługiwane przez personel węzła. Stanowi on swego rodzaju pomocniczy węzeł łączności OW, a także może spełniać w pewnym stopniu rolę PWL w systemie łączności WKO lub FKO.

b/ Wezły łączności sztabu okręgu wojskowego

Na szczeblu okręgu wojskowego organizowany będzie przy DSD pomocniczy węzeł łączności. Jego skład i wyposażenie będzie niemal identyczne z garnizonowym węzłem łączności, a często WLG będzie jednocześnie obsługiwał LSD.

Węzły łączności SD i ZSD sztabu okręgu będą miały charakter stacjonarny i pod względem organizacyjnym nie wiele będą się różniły od WLG, z tym że wyposażenie poszczególnych elementów będzie dużo liczniejsze, odpowiadające wymaganiom i ~~potrzebom~~ szczebla OW.

Na pomocniczych stanowiskach dowodzenia najczęściej będą wykorzystywane ruchome węzły łączności.

o/ Wezły łączności wojsk OTK

Skład i wyposażenie węzłów łączności wojsk OTK jest dość zróżnicowane, tak jak zróżnicowany jest charakter i przeznaczenie poszczególnych rodzajów tych wojsk.

Tak np. wojska OPK mają szeroko rozbudowany stacjonarny system łączności, a ich węzły łączności wyposażone odpowiednio do wykonywanych przez nie zadań.

Wojska obrony lądowej /wojska wewnętrzne/ przede wszystkim będą organizowały polowy system łączności, a wykorzystywane będą w związku z tym polowe ruchome węzły łączności.

Wojska obrony wybrzeża będą posiadały złożony system łączności oparty częściowo o stacjonarny, a częściowo o polowe węzły łączności oraz środki łączności jednostek pływających.

Wojska operacyjno-technicznego zabezpieczenia /jednostki drogowo-mostowe, kolejowe, pontonowe, inżynieryjne-techniczne, regulacji ruchu/ posługiwać się będą bardzo różnorodnym sprzętem, organizując polowe systemy łączności w powiązaniu ze stacjonarnymi urządzeniami układu militarnego, terytorialnego i funkcjonalnego. W wielu wypadkach środki radiowe mogą tu być zasadniczymi środkami łączności.

Jednostki obrony przed bronią masowego rażenia w okresie poprzedzającym zagrożenie będą korzystały ze stacjonarnego systemu łączności, a po uderzeniach nieprzyjaciela wykorzystywane będą, przede wszystkim w rejonie porażenia, polowe środki łączności. Z takich też środków zostanie zorganizowany węzeł łączności.

Jednostki szkolne i zapasowe w rejonach dyslokacji korzystać będą z własnego stacjonarnego węzła łączności lub WLG. Z chwilą ich użycia będą organizowały polowy system łączności.

Jednostki i organy tyłowe będą korzystać tylko ze stacjonarnego systemu łączności.

Węzły łączności wojsk OTK, mimo tak dużego zróżnicowania, będą się składały przynajmniej z zasadniczych elementów: grupy środków radiowych, stacji telefonicznej i grupy środków ruchomych. Naturalnie, w zależności od szerebła, ilość środków łączności i ich możliwości techniczne będą różne na poszczególnych elementach. Mogą też dojść nowe elementy, tak że węzły niektórych sztabów mogą być podobne do WLG.

W każdym razie urządzenia tych węzłów łączności winny umożliwiać w każdych warunkach dowodzenia podległymi wojskami, utrzymywanie łączności z przełożonymi oraz współpracę z systemem telekomunikacyjnym MŁ, a także systemami łączności układu terytorialnego i funkcjonalnego.

W wojskach OTK są już większe możliwości ujednoczenia wyposażenia w sprzęt i urządzenia niż w organach i siłach układu terytorialnego i funkcjonalnego. Na wyposażenie wojsk OTK mogą być wprowadzone typowe ruchome węzły łączności i wozy dowodzenia jakie stosuje się w wojskach operacyjnych, naturalnie z odpowiednim przystosowaniem wyposażenia dla potrzeb wojsk OTK.

4. OGÓLNA CHARAKTERYSTYKA WĘZŁÓW ŁĄCZNOŚCI ORGANIZOWANYCH W UKŁADZIE FUNKCJONALNYM

Dla potrzeb organów układu funkcjonalnego specjalne węzły łączności w terenie mogą nie być organizowane. Wynika to stąd, że stanowiska kierowania tych organów najczęściej będą organizowane na bazie siedzib podległych organów, w miejscowościach nie zagrożonych uderzeniami broni masowego rażenia. Wobec tego istniejące tam urządzenia łączności przystosowuje się jedynie dla potrzeb tych organów, uzupełniając je niezbędnymi środkami łączności. W niektórych tylko wypadkach rozbudowuje się polowe stanowiska kierowania wraz z ich węzłami łączności.

Ogólna struktura, skład i zasadnicze wyposażenie węzłów łączności tych stanowisk kierowania, będą podobne do węzłów łączności układu terytorialnego. Na przykład organy układu funkcjonalnego. Na swoich stanowiskach kierowania będą dysponowały stacjonarnymi węzłami łączności, a podległe siły i środki mogą być wyposażone w polowe urządzenia łączności.

Węzły łączności organów układu funkcjonalnego posiadające własną sieć telekomunikacyjną, będą połączone w jednolity system łączności wewnątrzresortowej i powiązane z systemami łączności układów militarnego i terytorialnego oraz z innymi wewnątrzresortowymi sieciami telekomunikacyjnymi.

Polowe węzły łączności sił i środków tego układu zapewnią będą przede wszystkim łączność z podległymi siłami i środkami, wykorzystując w większości stacjonarne sieci telekomunikacyjne własnego resortu oraz sieć telekomunikacyjną ruchu publicznego. W niektórych wypadkach /na małe odległości/ mogą być wykorzystane polowe środki łączności. Szeroko mogą być wykorzystywane polowe środki radiowe.

ZAKOŃCZENIE

Charakter rozbudowy, składu i wyposażenia węzłów łączności stanowisk kierowania i dowodzenia organów oraz sił i środków OTK, wynika z funkcji jaką one spełniają w kierowaniu, zarządzaniu i dowodzeniu w systemie obrony terytorium kraju.

Stanowiska kierowania organów OTK w zasadzie mają siedziby stałe. Podstawowymi środkami łączności są środki przewodowe pracujące w sieci telekomunikacyjnej Ministerstwa Łączności. Stąd w urządzenia łączności wchodzące w skład ich węzłów są typu stacjonarnego, przystosowane do eksploatacji tej sieci.

Cechą charakterystyczną tych węzłów jest to, że mogą one nie być w pełni ukompletowane i natychmiast wykorzystane w pełnym zakresie. Niezbędne ukompletowanie oraz przystosowanie sieci telekomunikacyjnej do pełnego wykorzystania węzłów i całego systemu łączności, dokonuje się w okresie podwyższonej gotowości obronnej państwa. Również obsługa

węzłów w okresie pokojowym może się składać jedynie z kilku etatowych pracowników /żołnierzy/. Najczęściej jednak urządzenia węzła łączności są tylko konserwowane przez zaangażowanych pracowników resortu łączności.

Wyposażenie stacjonarnych węzłów łączności nie jest jednolite na określonych szczeblach kierowania i dowodzenia. W zależności od konkretnych warunków i potrzeb na poszczególnych węzłach łączności mogą być różne ilości sprzętu łączności oraz różne typy tego sprzętu.

Stanowiska dowodzenia wojsk oraz sił i środków OTK organizowane są w zasadzie w warunkach polowych. Podstawowymi środkami łączności są środki radiowe. System łączności przewodowej oparty jest na własnych środkach polowych, przystosowanych do współpracy ze stacjonarnymi urządzeniami telekomunikacyjnymi. Najczęściej będą wykorzystywane polowe węzły łączności typu ruchomego.

Wyposażenie ruchomych węzłów łączności może być bardziej ujednolicone, chociaż i tu mogą występować pewne różnice w ich ukompletowaniu.

Celem niniejszego materiału nie było zapoznanie z jakimś konkretnym węzłem łączności, a tylko z ogólną strukturą, wyposażeniem i możliwościami wykorzystania węzłów łączności stosowanych w systemie OTK. Pozwoli to na lepsze zrozumienie zagadnień organizacji łączności w systemie OTK oraz możliwości wykorzystania go dla kierowania, zarządzania i dowodzenia obroną określonego obszaru kraju.

Załączniki:

1. Schemat połączeń w systemie stacjonarnego węzła łączności GPSK WKO;
2. Schemat połączeń w systemie stacjonarnego węzła łączności GPSK PKO;
3. Schemat połączeń w systemie stacjonarnego węzła łączności SK LKO /miasta, dzielnicy, osiedla, gromady, zakładu/;
4. Schemat połączeń w systemie stacjonarnego węzła łączności garnizonu;
5. Schemat połączeń w systemie polowego węzła łączności SD sił i środków OTK;

6. Wyposażenie wozu dowodzenia dowódcy oddziału sił i środków OTK;
7. Wyposażenie ruchomego węzła łączności PPSK /wóz dowodzenia grupy operacyjnej WKO, PKO/.

OPRACOWAŁ
STARSZY ASYSTENT
KATEDRY WOJSK ŁĄCZNOŚCI

mjr dypl. Aleksy HORAK

Wydrukowano w 60 egz.

Egz.nr 1-60 Bibl.Szkol.

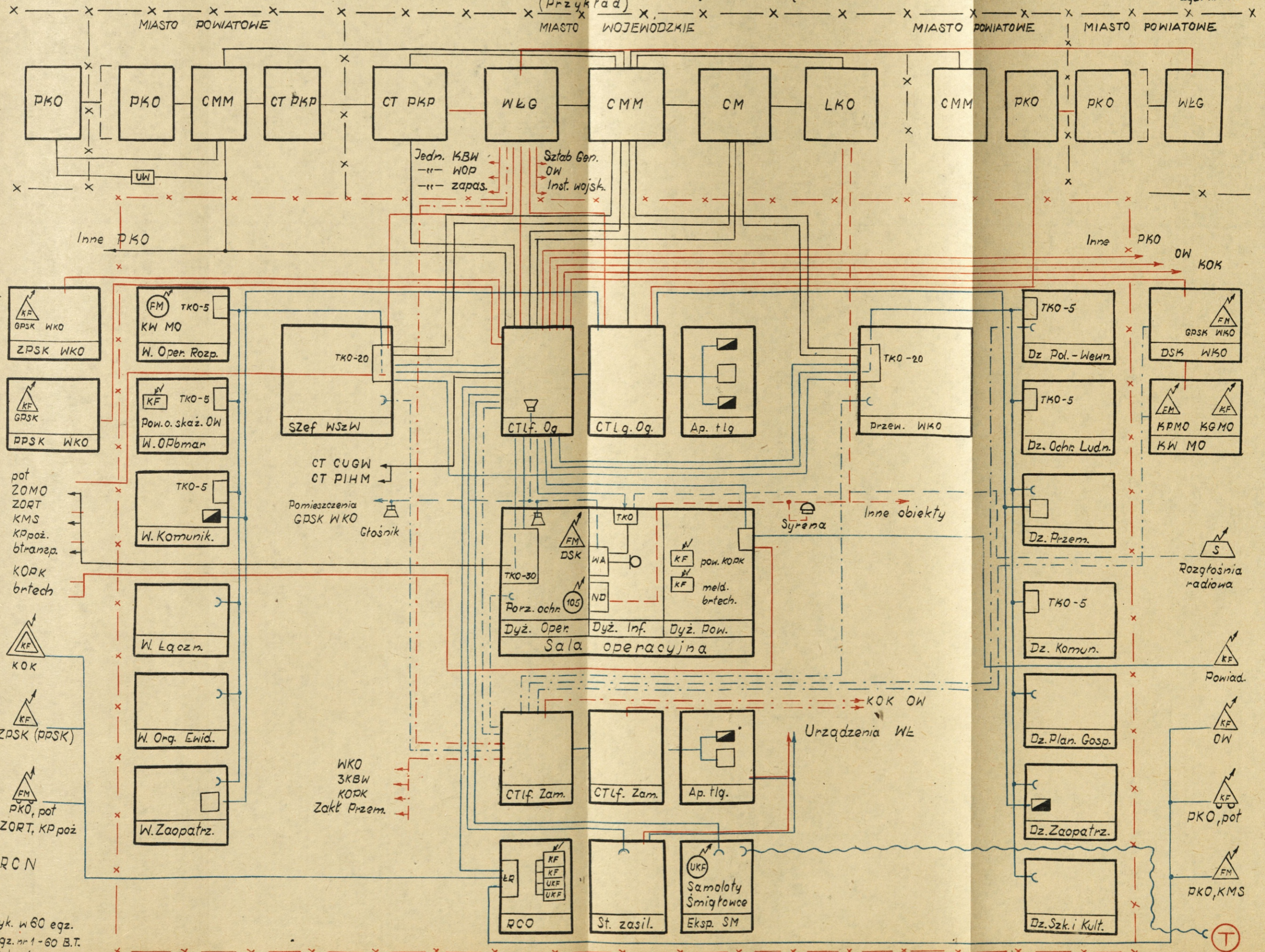
Druk: S.Cz.

Nr.ks.: 02063/WW.

SCHEMAT POŁĄCZEŃ W SYSTEMIE STACJONARNEGO WĘZŁA ŁĄCZNOŚCI GPSK WKO

(Przykład)

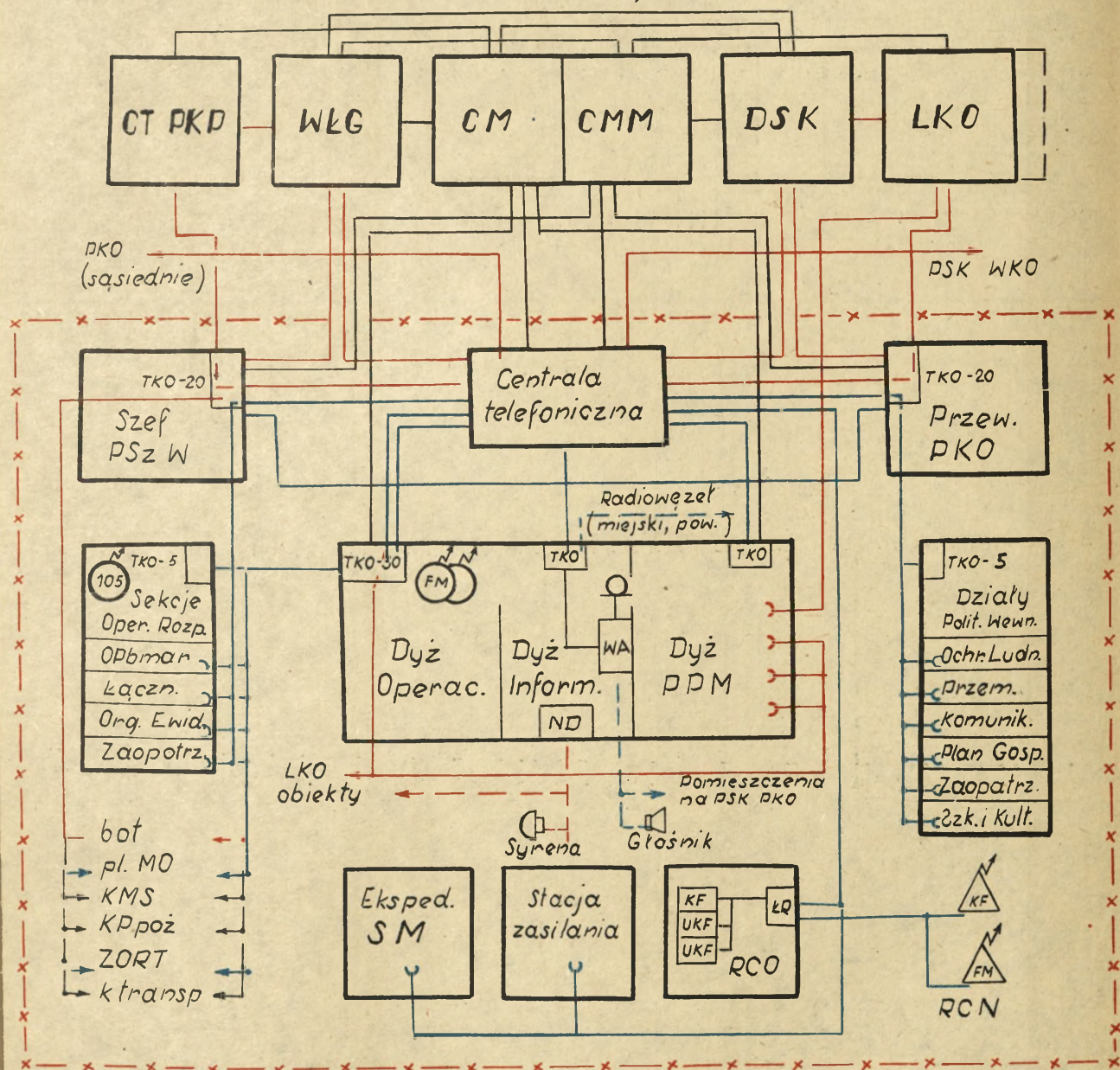
Egz. nr....

Wyk. w 60 egz.
 Egz. nr 1-60 B.T.
 Wyk. mjr HORAK
 Nr ks. 02,079/WW
 Pys. JM. dn. 14. X. 1961

SCHEMAT POŁĄCZEŃ W SYSTEMIE STACJONARNEGO WĘZŁA ŁĄCZNOŚCI GSK PKO (Przykład)

Legenda:

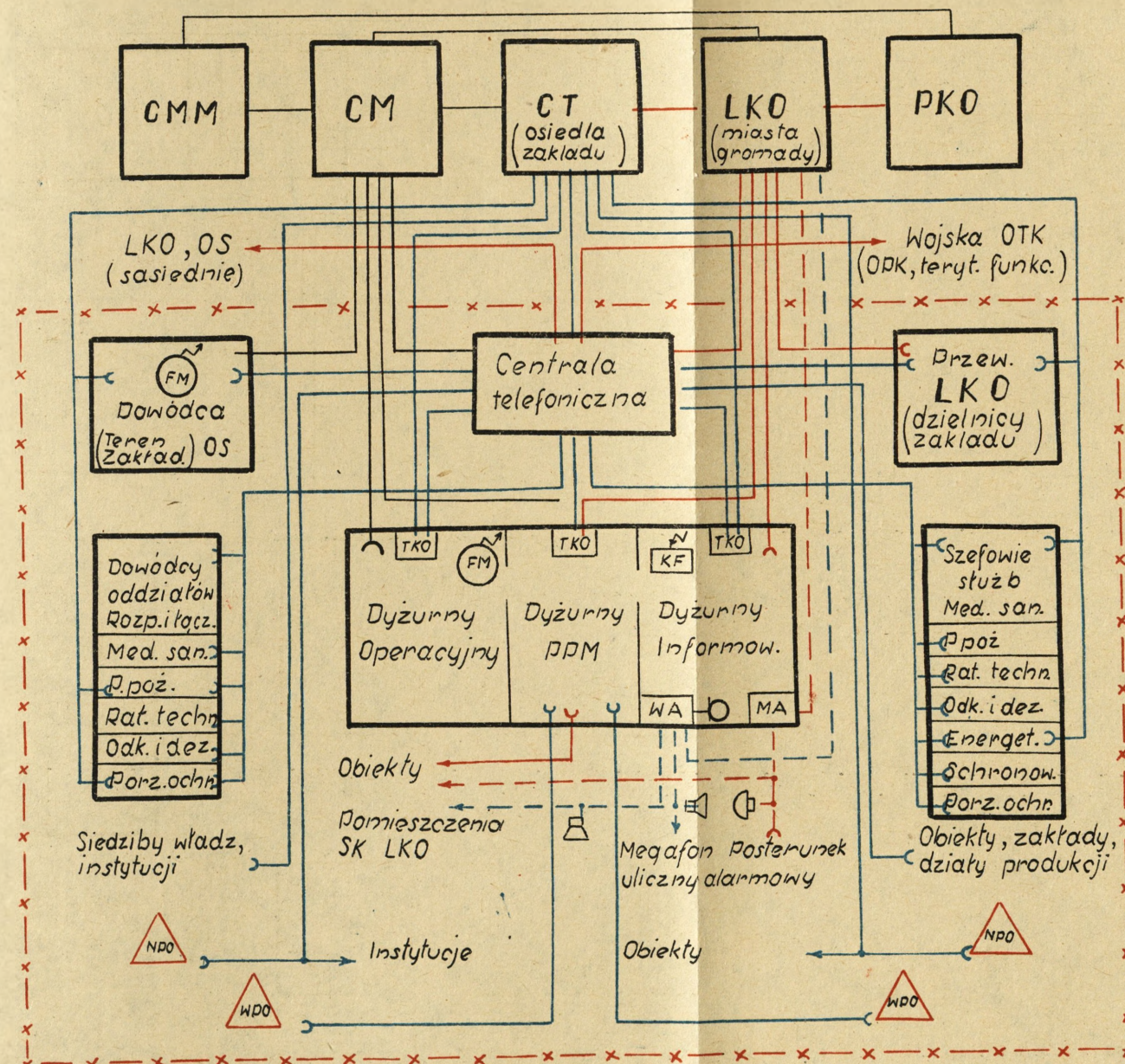
- Sieć telekomunikacyjna ruchu publicznego MŁ
- Łącza wydzielone dla potrzeb organów i sił układu terytor.
- Sieć telekomunikacyjna wewnętrzna (wewnątrz zakładowa)
- - - Sieć telekomunikacyjna międzymiastowej łączności rządowej
- - - Sieć systemu alarmowego
- - - Sieć radiofonii przewodowej
- △ Punkt obserwacyjny: W - wieżowy; N - naziemny
- Aparat literodrukujący (dalekopis)
- Aparat telekopiowy
- Mikrofon; □ Głośnik; □ Syrena;

Wsk. 60 egz.

Egz. nr 1-60 Bibl. T.

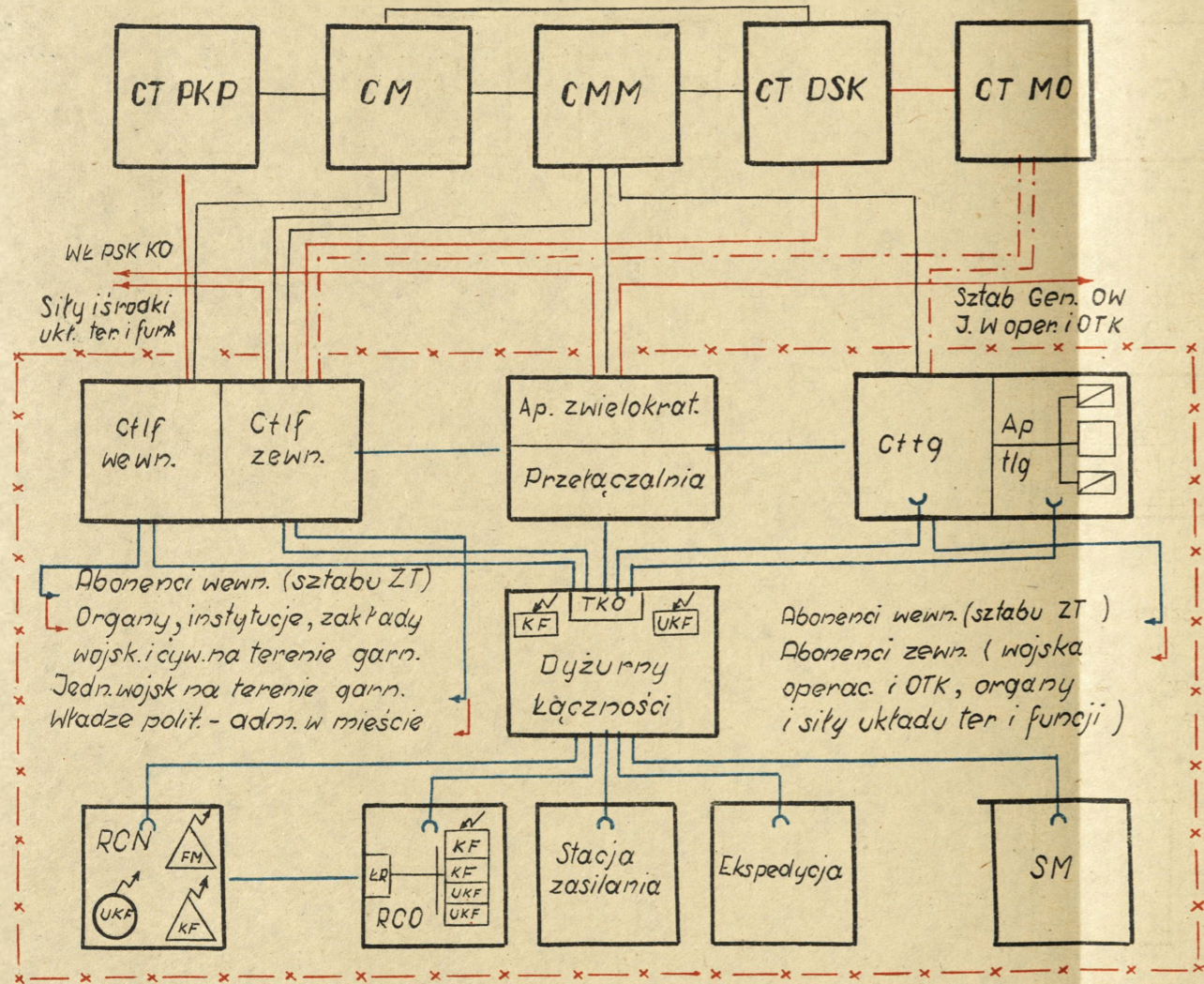
Wsk. mjr HORAK
Kreśl. J.M. dn 28. IX. 1964r.

SCHEMAT POŁĄCZEŃ W SYSTEMIE STACJONARNEGO WĘZŁA ŁĄCZNOŚCI SK LKO (miasta, dzielnicy, osiedla, gromady, zakładu)

Egz. nr
Nr ks. 02077/44

- WLG garnizonowy węzeł łączności
- CMM centrala międzymiastowa
- CM centrala miejscowa
- CT centrala telefoniczna
- TKO telefoniczny koncentrator operacyjny (20-numerowy)
- LR łącznica radiowa
- AM centrala alarmowa
- ND nadajnik dyspozytora
- WA wzmacniacz akustyczny
- FM radiotelefon

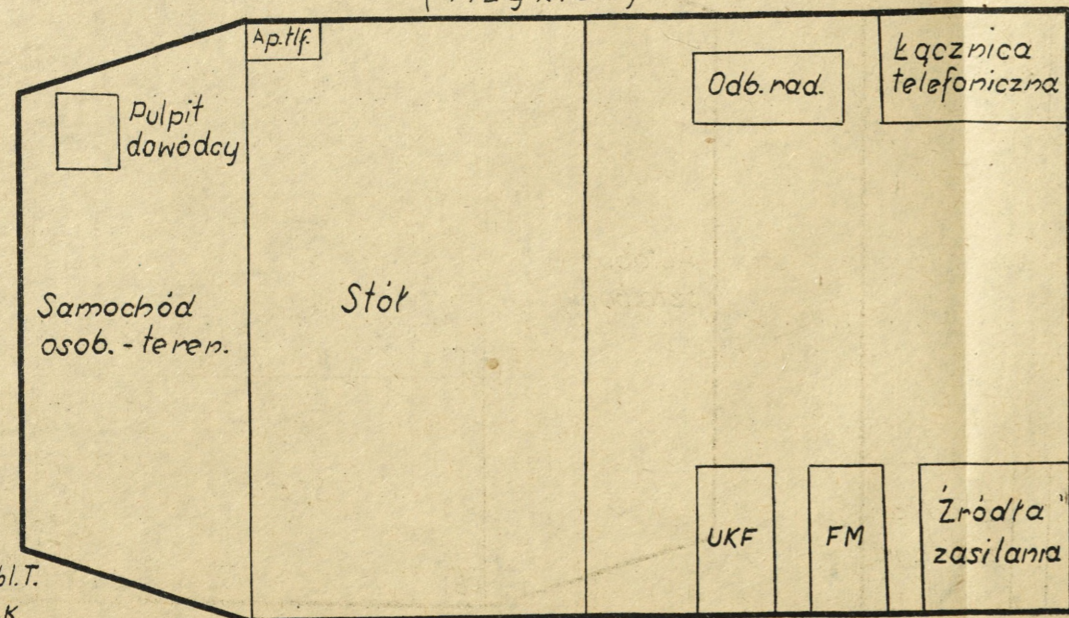
SCHEMAT POŁĄCZEŃ W SYSTEMIE STACJONARNEGO WĘZŁA ŁĄCZNOŚCI GARNIZONU (Przykład)

WYPOSAŻENIE WOZU DOWODZENIA

Załącznik nr 6

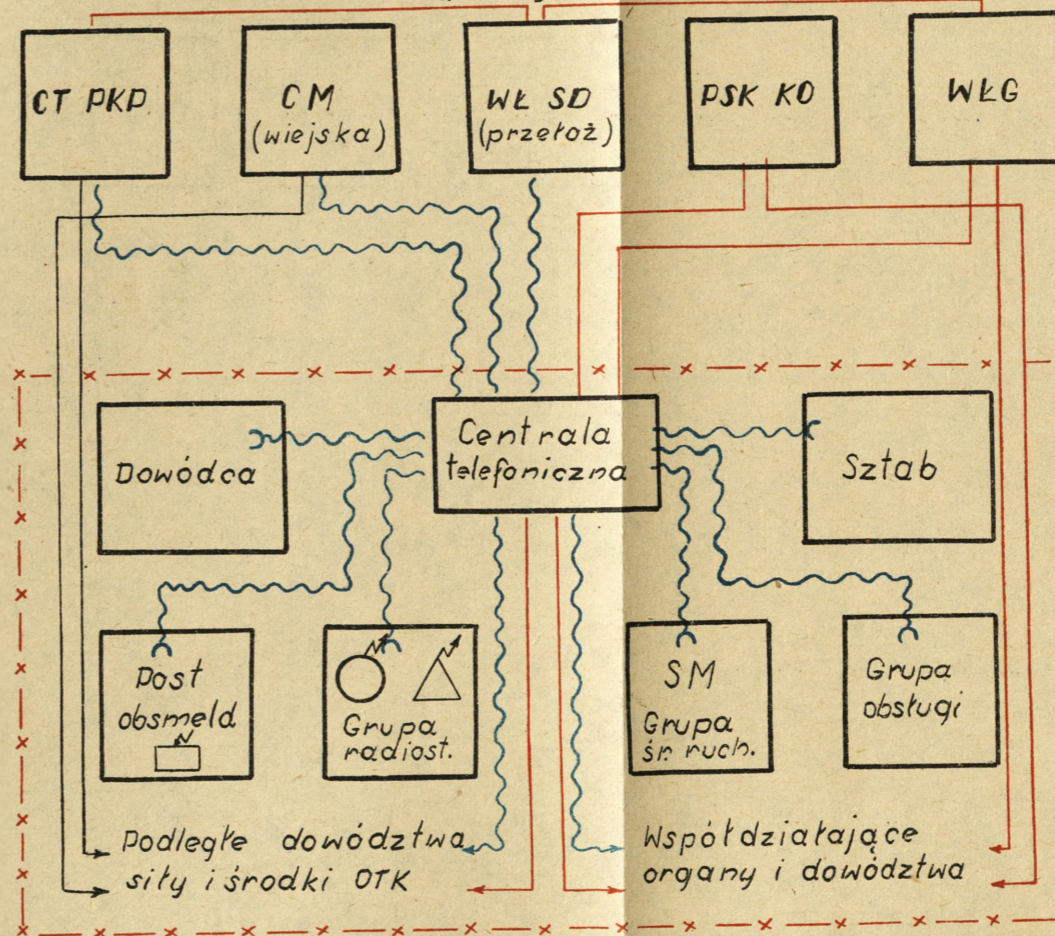
DOWÓDCY ODDZIAŁU SIŁ I ŚRODKÓW OTK (Przykład)

Wyk. 60 egz.
Egz. nr 1-60 Bibl. T.
Wyk. mjr HORAK

SCHEMAT POŁĄCZEŃ W SYSTEMIE POLOWEGO WĘZŁA ŁĄCZNOŚCI SD SIŁ I ŚRODKÓW OTK (Przykład)

Egz. Nr...
Nr ks. 02075/ww

Załącznik nr 7

WYPOSAŻENIE RUCHOMEGO WĘZŁA ŁĄCZNOŚCI PPSK (WÓZ DOWODZENIA GRUPY OPERACYJNEJ WKO, PKO) (Przykład)

